

LIST OTWARTY ŚRODOWISKA NAUKOWEGO UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

DO PREZESA RADY MINISTRÓW MATEUSZA MORAWIECKIEGO

W trakcie COP 24 w Katowicach Polska zaproponowała Śląską Deklarację Solidarnej i Sprawiedliwej Transformacji, uzyskując dla niej poparcie 56 państw. Stawia to przed nami wyjątkową odpowiedzialność za realizację zasad sprawiedliwej transformacji, w szczególności Śląska, jako regionu o największej koncentracji wydobywania węgla kamiennego w Unii Europejskiej.

W naszej ocenie, w najlepiej rozumianym interesie Górnego Śląska, jest **możliwie szybkie odejście od wydobywania węgla kamiennego** na warunkach uzgodnionych nie tylko pomiędzy rządem i związkami zawodowymi, ale także pozostałymi interesariuszami i środowiskami regionalnymi, w warunkach znacznie szerszego konsensu społecznego.

Wydłużanie horyzontu zmian gospodarczego i technologicznego profilu regionu nie jest odpowiedzią na rzeczywiste potrzeby mieszkańców Górnego Śląska i Zagłębia, w szczególności młodszych i przyszłych pokoleń, oczekujących koncentracji wsparcia publicznego nie na subsydiowaniu przemysłów schodzących, lecz głębokiej modernizacji gospodarczej i technologicznej regionu, zdecydowanej poprawy jakości życia i budowy nowych szans rozwojowych związanych z „Europejskim Zielonym Ładem”.

Ogromne potrzeby inwestycyjne związane z zagospodarowaniem i rewitalizacją obszarów pogórnicznych, a także radykalną poprawą jakości środowiska naturalnego w regionie wymagają skierowania zasobów finansowych i ludzkich dziś angażowanych w przedłużanie egzystencji sektora górnictwa węgla kamiennego. Grozi to marnowaniem szans rozwojowych regionu, a także nieoptymalnym i spóźnionym wykorzystaniem funduszy pomocowych Unii Europejskiej dedykowanych procesowi sprawiedliwej transformacji. Jest to działanie sprzeczne z długookresowym interesem regionu i jego mieszkańców, którym wskutek tego grozi trwała marginalizacja w europejskim i światowym ładzie gospodarczym, wyłaniającym się z obecnie zachodzących przemian. **Dlatego im szybciej uda się zakończyć na Śląsku epokę wydobywania węgla, tym lepiej dla regionu, jeżeli tylko w procesie tym zostaną zapewnione korzystne i uczciwe warunki transformacji, a potencjał pracowników i firm tego sektora zostanie należycie zagospodarowany.**

Apelujemy o jak najszybsze uruchomienie procesu przemian gospodarczych, technologicznych i społecznych, dzięki którym region Górnego Śląska i Zagłębia zostanie **możliwie szybko włączony w proces osiągnięcia ambitnych celów europejskiej polityki klimatycznej.** Przemiany takie powinny uwzględniać perspektywę znacznie szerszego kręgu interesariuszy niżli tylko reprezentantów górniczych central związkowych – wspólnot samorządowych, środowisk gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz środowisk naukowych. Jedynie w ten sposób nieuchronne procesy transformacji regionu stworzą

szansę na odzyskanie przez Śląsk dynamiki rozwojowej i wykorzystanie jego potencjału w sposób odpowiadający wyzwaniom XXI wieku.

Prof. zw. dr hab. **Wiesław Banyś**, językoznawstwo ogólne i romańskie, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny, Rektor Uniwersytetu Śląskiego w latach 2008–2016, Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w latach 2012–2016, członek Zarządu European University Association w latach 2015–2019, Wiceprzewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

Dr hab. **Jacek Barcik**, prof. UŚ, prawnik, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członek Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji,

Dr hab. **Adam Bartoszek**, prof. UŚ, socjolog, Instytut Socjologii, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, przewodniczący śląskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Socjologicznego;

Dr hab. **Magdalena Bartłomiejczyk**, prof. UŚ, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Prof. zw. dr hab. **Bożena Cetnarowska**, językoznawca-anglista, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Prof. zw. dr hab. **Piotr Czerwiński**, filolog, Instytut Językoznawstwa, członek Rady Instytutu, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Prof. dr hab. **Jerzy Dajka**, fizyk, Instytut Informatyki, Instytut Fizyki, Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Grzegorz Drożdż**, prof. UŚ, językoznawca, Instytut Językoznawstwa Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Teresa Dukiet-Nagórska**, emerytowany prof. UŚ, Uniwersytet Śląski w Katowicach;

Dr hab. **Leszek Gruszczyński**, emerytowany prof. UŚ, socjolog, Uniwersytet Śląski w Katowicach;

Dr **Przemysław Janikowski**, językoznawca, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Prof. dr hab. **Ewa Jaskółowa**, literaturoznawczyni, Instytut Literaturoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Michał Kania**, prof. UŚ, prawnik, Wydział Prawa i Administracji, członek Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji, Uniwersytet Śląski w Katowicach;

Prof. dr hab. **Małgorzata Kita**, językoznawca-polonista, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, uczestnik grantu wyszehradzkiego Edukacja humanistyczna dla klimatu (HEC).

Dr hab. **Marcin Kostur**, prof. UŚ fizyk, Instytut Fizyki, Wydział Nauk Ścisłych i Technicznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Piotr Kowalewski**, historyk, Instytut Historii, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Tomasz Kubalica**, prof. UŚ, filozof, Instytut Filozofii, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Małgorzata Lubelska-Sazanów**, prawniczka, Instytut Nauk Prawnych, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członkini Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr hab. **Ewa Łupikasza**, prof. UŚ, klimatolog, Instytut Nauk o Ziemi, Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Zespół badawczy klimat i zmiany klimatu;

Dr **Witold Mandrysz**, socjolog, Instytut Socjologii, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członek Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr hab. **Kazimierz Miroszewski**, prof. UŚ, historyk, Instytut Historii, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Rafał Muster**, prof. UŚ, socjolog, Instytut Socjologii, zastępca Dyrektora Instytutu Socjologii, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członek Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr hab. **Tomasz Nawrocki**, prof. UŚ, socjolog, Dyrektor Instytutu Socjologii, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Prof. dr hab. **Bernadeta Niesporek-Szamburska**, językoznawca polonista, Instytut Językoznawstwa, dyrektor Interdyscyplinarnego Centrum Badań nad Edukacją Humanistyczną, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Anna Orczewska**, prof. UŚ, biolog, Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska, Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Tomasz Pietrzykowski**, prof. UŚ, prawnik, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, kierownik interdyscyplinarnej Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr **Katarzyna Ponikowska**, socjolożka, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członkini Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr **Ewa Półtorak**, językoznawca romanistka, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; członkini Interdyscyplinarnego Centrum Badań nad Edukacją Humanistyczną;

Dr **Dominika Rychel-Mantur**, historyk, Instytut Historii, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Edyta Sierka**, prof. UŚ, biolog, specjalista ochrony środowiska, Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska, Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Dyrektor Indywidualnych Studiów Międzyobszarowych UŚ.

Prof. zw. dr hab. **Piotr Skubała**, ekolog, Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska, Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Tomasz Słupik**, politolog, historyk idei, Instytut Nauk Politycznych, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Michał Sobala**, geograf, Instytut Nauk o Ziemi, Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Mgr **Magdalena Stryja**, prawniczka, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członkini Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr hab. **Małgorzata Suchacka**, prof. UŚ, socjolożka, Instytut Socjologii, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członkini Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr **Anna Swoboda**, Instytut Literaturoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Prof. dr hab. **Iwona Szarejko**, genetyk, Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska, Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Konrad Szcześniak**, językoznawca, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Aleksandra Szymańska-Tworek**, językoznawca-anglista, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Barbara Taraszka-Drożdż**, językoznawczyni, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Łukasz Trembaczowski**, socjolog, Instytut Socjologii, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, koordynator naukowy Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;

Dr hab. **Agnieszka Turska-Kawa**, prof. UŚ, politolożka, Dyrektorka Instytutu Nauk Politycznych, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Małgorzata Tyrybon**, socjolożka, Prodziekan ds. Kształcenia i Studentów na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Krystyna Warchał**, prof. UŚ, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Dobrosława Wężowicz-Ziółkowska**, prof. UŚ, kulturoznawca, Instytut Nauk o Kulturze, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, kierownik Zespołu ds. biohumanistycznych badań kulturowych;

Dr hab. **Adam Wojtaszek**, prof. UŚ, językoznawca-anglista, Dyrektor Instytutu Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Joanna Wowrzeczka**, Instytut Sztuk Plastycznych, Wydział Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Kierowniczka Studiów Doktoranckich;

Dr hab. **Marcin Zabawa**, prof. UŚ, językoznawca-anglista, Instytut Językoznawstwa, Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr hab. **Maria Anna de Abgaro Zachariasiewicz**, prawnik, prof. UŚ, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Wojciech Zarzycki**, botanik, ekolog, Instytut Biologii, Biotechnologii i Ochrony Środowiska, Wydział Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;

Dr **Agata Zygmunt**, socjolożka, Instytut Socjologii, Dyrektorka kierunków: Socjologia; Praca socjalna oraz Polityki miejskie i doradztwo publiczne; Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, członkini Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji;